

den til at lempe Følgerne, Virkningerne af den Garantiforpligtelse, som den vitterligt har paataget sig med Hensyn til Aalandsøernes Neutralitet, den — det følger af Folkeforbundsreglerne —, at vi ikke behøver ubetinget at træffe de Forholdsregler, de aktive Forholdsregler, som Raadet bliver enig om, eller som Raadet med et Flertal af to Trediedele tilraader, men vi er ikke beføjede til fuldstændig at unddrage os at træffe aktive Foranstaltninger. Vi har ifølge Traktatens Ordlyd i Artikel 7 forpligtet os til at træffe aktive Foranstaltninger i paakommende Tilfælde. Jeg vil i hvert Fald gerne have en klar og tydelig Udtalelse af den højtærede Udenrigsminister med Hensyn til, om han forstaar vore Garantiforpligtelser for Aalands Neutralitet efter denne Traktat saaledes, at Danmark juridisk, traktatmæssigt under ingen Omstændigheder har nogen Forpligtelse til at træffe aktive Foranstaltninger. Jeg forstaar Traktaten saaledes, at vi absolut har en saadan Forpligtelse; vi er Herre over, om vi skal træffe Foranstaltninger i hele det Omfang, som enstemmig er vedtaget af Raadet, eller som Raadet anbefaler, eller ikke, men vi er ikke Stand til, det strider imod ikke alene vor moralske, politiske Forpligtelse som Garantimagt, men ligefrem mod vor traktatmæssige Forpligtelse at sige, at vi i Tilfælde af en Krænkelser overhovedet ikke vil træffe nogen som helst aktive Foranstaltninger for at støtte de andre. Hvis enhver Garantimagt, der garanterer en Stats Neutralitet, var i Stand til at sige: Ja, jeg garanterer din Neutralitet, men jeg er ikke forpligtet til, naar denne Neutralitet krænkes eller brydes, at træffe aktive Foranstaltninger for Neutralitetens Opretholdelse, hvad vil det saa sige at have en traktatmæssig Garanti? Saa bliver det hele jo fuldkommen illusorisk.

Jeg tror, der her er en Utydelighed, en Uklarhed i Motiveringen af denne Overenskomst, som i høj Grad trænger til at belyses, inden Rigsdagen skrider til at ratificere den. Det ærede Medlem Hr. P. Munch har jo været inde derpaa og udtrykkelig antydet, at man fra radikal Side maatte tage visse Forbehold med Hensyn til Forstaaelsen af denne Forpligtelse for at kunne gaa med til at ratificere, og jeg kan ganske slutte mig til det ærede Medlem Hr. P. Munchs Henstilling om, at den Maade, hvorpaa denne Overenskomst er blevet forelagt for Rigsdagen, uden at Rigsdagen er blevet spurgt til Raads eller

blot underrettet — vi ser noget lignende her som ved de dansk-russiske Traktatforhandlinger —, dog til sidst maatte resultere i Gennemførelse af det Krav, der i Fjor blev rejst fra konservativ Side, og som nu til min Glæde baade under Finanslovedebatten det ærede Medlem Hr. Rode og i Dag det ærede Medlem Hr. P. Munch har givet deres Tilslutning til, nemlig Kravet om Nedsættelse af et udenrigspolitisk Udvalg. Efter de storartede Højretaler, vi har hørt fra vore socialdemokratiske Kollegers Side under Debatten om de dansk-russiske Forhandlinger, Taler, der vidner højt baade om deres Forstaaelse af dansk Erhvervslivs Interesser og om deres klare Blik for den bedste Maade i paakommende Tilfælde at varetager disse Interesser paa, kan jeg heller ikke tænke mig, at man fra socialdemokratisk Side vilde have noget imod at nedsætte et saadant Udvalg. Dertil kommer, at et saadant politisk Udvalg er et gammelt Venstrekrav. Det var paa Venstres Initiativ først og fremmest, at der i Oktober 1918, da man fra Venstres Side syntes, at Oppositionen i den daværende Rigsdag var blevet behandlet lidt for vilkaarligt, blev rejst Krav om Nedsættelse af et saadant politisk Udvalg, og Venstre kan da ikke have noget imod, at det Krav, som det selv i sin Tid har rejst og gennemført, nu tages op af andre — jeg synes med stadig mere og mere Grund.

Jeg vilde med Hensyn til Rusland gerne have Lov til at rette et Spørgsmaal til den højtærede Udenrigsminister i denne Forbindelse. Hvor vigtig den Sag, vi her behandler, i Virkeligheden er politisk, fremgaar bl. a. deraf, at Estland og Letland udtrykkelig blev indbudt paa den engelske Regerings Initiativ, idet det ikke oprindeligt var foreslaaet, at de skulde indbydes, men England ønskede, de skulde med, thi England er jo interesseret i de baltiske Grænsestaters Selvstændighed, medens Rusland maaske er det i et noget mindre Omfang. Naar Spørgsmaalet om disse Staters Optagelse i Folkeforbundet strandede i Forbunds mødet i Fjor, var det bl. a. af den Grund, at man var bange for, hvad Rusland kunde finde paa, hvad Rusland kunde gøre, og dels havde man fra amerikansk Side i en stor udførlig Note udtrykkelig insisteret paa, at disse Stater ikke burde anerkendes som selvstændige Stater, førend det russiske Spørgsmaal var mere politisk afklaret. Nu siger den højtærede Udenrigsminister, at Sovjetregeringen har protesteret imod denne Afgørelse, har erklæret, at den ikke føler sig bundet ved den, men,